

Marijan F. Kranjc, generalmajor v pokoju

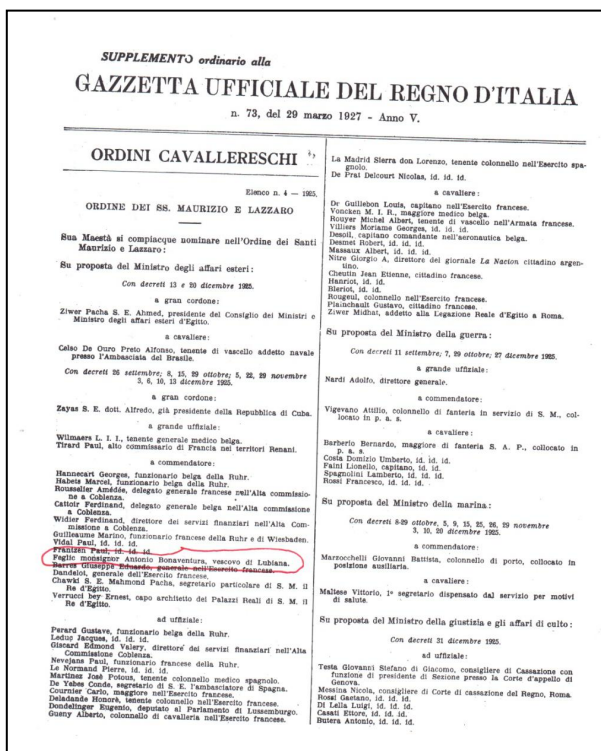
Italijanska odlikovanja

za škofa, generala, župana, šefa policije in kapetana – 1927 v Ljubljani

(Senzacionalno: predlagatelj je bil Benito Mussolini!)

Nedavno tega mi je prijatelj R. K. poslal dve strani (kopiji) uradnega lista Italije iz leta 1927, iz katerega je vidno, da je italijanski kralj Viktor Emanuel III. (it. Vittorio Emanuele III.) na predlog zunanjega ministra podelil visoka viteška odlikovanja ljubljanskemu škofu Jegliču (Jegliču, očitna napaka, moja pripomba), dvema generaloma, polkovniku in kapetanu jugoslovanske vojske, velikemu županu in šefu policije v Ljubljani.

Predstavljam obe kopiji:

Uradni list Kraljevine Italije, št. 72, 29. 3. 1927 – 1. stran

(Vir: augusto.digitpa.gov.it/gazzette/index/download/id/1927073_SO)

Supplemento ordinario alla GAZZETTA UFFICIALE n. 78 del 29 marzo 1927		19
Oreja Eusebio don Riccardo, governatore militare della provincia di Santander (Spagna). Salguero Y Zúñiga don Andrés, generale di brigata, governatore militare di Santander (Spagna). Vega Lamera don Rafael, sindaco della città di Santander. Lopez Arguilla don Alberto, presidente della deputazione provinciale di Santander. Fernandez de Huredia Y Adala Jorge, governatore militare di Cadice. Coma Gonzalez Pedro, governatore civile di Cadice. De Huredia Delgado S. F. Leopoldo, capitano generale delle Isole Canarie. Huano Serrano S. E. gen. Sebastiano, governatore civile delle Canarie. Ruiz Trillo S. E. il generale Leopoldo, generale di brigata nell'esercito spagnolo. Blanco S. E. ministro degli affari esteri dell'Uruguay. Marchi Paula S. E. Hassan Capo a. 1., del gabinetto di S. M. il Re d'Egitto. a grand'ufficiale: Morawski dott. Edizlav, cittadino polacco. Campa dott. Mujoi, sottosegretario di Stato ad interim e capo del protocollo della Repubblica di Cuba. Stojanovich Frangul tenente generale nell'esercito jugoslavo. Paul Constant des Vaux, vice presidente della deputazione provinciale di Santander. Huazgor Paul Augustin, alcaide della città di Cadice. Serie Grattier Y Blanco Ubaldo, capitano di porto di Cadice. Leon Garcia Federico, alcaide di Las Palmas. Fernandez Angulo Cipriano, delegato del Governo a Las Palmas. La Roche Aquilar S. E. Federico, sindaco di Santa Cruz de Tenerife. Walch Camillo, generale di divisione nell'esercito francese. Harold Paula S. E. Abdel Aziz, inviato straordinario e Ministro plenipotenziario di S. M. il Re d'Egitto a Teheran. Oliva don Mateo S. R. il generale capo di stato maggiore dell'esercito dell'Equatore. a commissario: Mathion Emile, suddito belga, direttore dei servizi economici nella commissione di Gibilterra. Quevra Nemasio Fernandez, colonnello medico spagnolo. Vandermastere T. J. A., colonnello medico belga. Karvasi prof., colonnello medico polacco. Mickowski dott. Giuseppe, cittadino polacco. Soler Y Baró Enrico, consigliere di legazione della Repubblica di Cuba. Vignaud Jean, cittadino francese. Vico don Enrico, prefetto di Lubbana. Zivkovic Milosav M. generale nell'esercito jugoslavo. CONTE WILHELM, tenente brasiliano. Pereira Carneiro conte Ernesto, cittadino brasiliano. Capone Andrea, cittadino francese. Reis De Moraes Rego Tacito, sottoposto di S. M. del presidente della Repubblica brasiliana. Gutierrez Y Gutierrez don Julio, comandante di marina di Santander. Vierna don Manuel, capitano di corvetta della marina spagnola. Comer don José María, id. id. Gervasa don Joaquin, id. id. De Goyra José María, capitano di porto a Las Palmas. Estanga Aras José María, capitano di vascello spagnolo. Yanez Portales Juan, id. id. Simpson Alessandro, senatore dello Stato del New York. De Goya, colonnello nell'esercito francese. Cvetkovich Giorgio, consigliere superiore di finanza a Zagabria. Kostich Boris, cittadino croato. Savi Giuseppe, generale di divisione nell'esercito francese. Ritchard Vilbert, ex procuratore generale presso la corte superiore di giustizia di Lussemburgo. Culmen prof. Alberto, segretario generale della Società metalburgica dell'Arbed. Huyk Augustin Enrico, generale di brigata nell'esercito francese. Mineiti dott. Paolo Maria, deputato al parlamento dell'Uruguay. Alvarez De Sotomayor don José, colonnello nell'esercito spagnolo. Hassanah bey Ahmed, primo ciambellano di S. M. il Re d'Egitto. Neudler Camillo, cittadino francese. Mac Donald Henry, cittadino americano. Pala dott. Alano, prefetto federale del Brasile. Vicini, suddito belga. Barbavous ingegnere, cittadino francese. Porcedo Y Yarrin dott. Alfonso, consigliere della legazione di Cuba a Roma.	Fernandes Portela dott. Ramiro, consigliere della legazione di Cuba a Parigi. Martins Franco Marcellio, tenente colonnello dell'esercito brasiliano. ad ufficiale: Monet Alberto, funzionario belga della Ruhr. Mullis Gilbert, id. id. Mignoni Georges, capo di battaglione di fanteria francese. Defence M., capo squadrone nell'esercito francese ufficiale. Blanchet Stanley, cittadino francese. Guillot Albert, id. id. Basillet André, id. id. Reginster Georges, suddito belga. Julien Joseph Van De Voide, id. Parmentier Jean, funzionario francese della Ruhr e di Wiesbaden. De La Menardiere, id. id. Laffite Laplace Robert, id. id. Defontaine Georges, capo di stato maggiore della 8. divisione di fanteria a Liegi. Vanlobbeek Albert Joseph, maggiore nell'esercito belga. Campoy Frigeyen, farmacista capo al Ministero guerra spagnolo. S. y. Perez O. Leopoldo, farmacista capo dell'ospedale di Cadice. Van Haumberghe, comandante medico spagnolo. Kerevinski, capellano dell'esercito polacco. Barbarova dott. Julio, direttore del segretario del senato federale brasiliano. Zastman Giorgio, cittadino americano. Worst Vaino Alessandro, maggiore nell'esercito finlandese. Saunderson Bertel, capitano nell'esercito finlandese. CHERILBYE PETER, colonnello di S. M. nell'esercito jugoslavo. WERNER-AC, prefetto di polizia di Lubiana. Praetere dott. Otto, cittadino brasiliano. Ubaldo dott. Ezequiel, id. id. Masvier dott. Enrico, cittadino francese. Billy Ernesto, id. id. Le Henaff avv. Francesco Felice Giacomo, id. id. Romada Rey Alessandro, suddito eliano. Romada Rey Riccardo, id. id. De May Ferdinand, cittadino belga. Simpser Corrado, consigliere di Governo di Lussemburgo. Muareddy Vivanco Antonio, comandante nell'esercito spagnolo. Vargas Luis, colonnello nell'esercito cileno. Bauer Hasselo, console di S. M. il Re d'Egitto a Roma. Miller tenente Pietro Edmondo, ufficiale d'ordinanza di S. A. R. il principe ereditario del Lussemburgo. Bous, funzionario francese della Ruhr e di Wiesbaden. a cavaliere: Harly Joseph, funzionario belga della Ruhr. Lebacoz Emile, id. id. Tison Leon, id. id. Alexand Rector, id. id. Pot Charles, tenente dell'esercito belga. Frang Albert, funzionario francese della Ruhr. Arondeur Jean, id. id. Brach Martin, id. id. De Percin Northumberland, id. id. S. Gioni Eugenio, suddito svizzero. Marten Paul, tenente di vascello nell'armata francese. De Golluch Joseph, tenente nell'aeronautica belga. Kino W. Chanson, capitano nell'esercito finlandese. Ossa Yris Johannes, id. id. Reinhold William Reginald, capo della stazione marittima di Dover. CHEN ARLO, capitano nell'esercito jugoslavo. Caputi Andres, suddito argentino. Sullivan dott. prof. Raymond, cittadino americano. Marranetti Noé, capitano di lungo corso della marina mercantile francese. Gardais Gustavo, cittadino francese. Portilla Epistola don Marco, ausiliario del comandante di marina di Santander. Huon Bey Ahmed, suddito egiziano. Ferre dott. Jaime, suddito argentino. De P. Aguaya Y Tranga Francisco, suddito spagnolo. Fournier Alfredo, capitano nell'esercito francese. Goupi Luigi, id. id. Barbier Esposito, ufficiale di amministrazione nell'esercito francese. Aubaret prof. Giovanni, direttore della clinica Davini di Mariglia. Golbach Adolf, segretario capo del comune di Differdange. Pute Giovanni, segretario capo del comune di Ech sur Alzette. Faber Giovanni, segretario capo del comune di Lussemburgo. Lahodey Lucien, tenente nell'esercito francese.	

Uradni list Kraljevine Italije, št. 72, 29. 3. 1927 – 19. stran

(Vir: augusto.digitpa.gov.it/gazzette/index/download/id/1927073_SO)

Izpisal sem si imena odlikovanih, predvsem pa sem se čudil zakaj je italijanski kralj odlikoval štiri pripadnike Vojske kraljevine Jugoslavije – dva generala in po enega polkovnika ter kapetana.

Na Googlu sem tudi izbrskal, da imajo Italijani številna odlikovanja, med njimi tudi za viteške redove (verske – red sv. Mavricija in Lazarja in druge), ki se za **Viteza reda krone Italije** delijo na pet razredov, in sicer:

- Veliki križ,
- Veliki oficir,
- Komtur (zgod. predstojnik viteškega reda),
- Oficir, in
- Vitez.

Ker me je prijatelj R. K. obenem opozoril, da je predloge kralju Emanuelu III. podal zunanji minister – to pa je bil od 30. 10. 1922–do 12. 9. 1929 osebno **Benito Mussolini** (kot predsednik vlade je zadržal tudi resor zunanjega ministra), je zadeva nadvse zelo zanimiva.

Namreč, doslej v naši javnosti, tudi strokovni, ni bilo znano, da je tedanji fašistični diktator, Benito Mussolini, ki je rad imel odlikovanja, predlagal celo nekaj »naših« odlikovancev za očitne italijanske zasluge – verske, vojaške in upravno-policijske!

Benito Mussolini – rad je imel odlikovanja!
(Vir: Slike, Google)

Iz italijanske Wikipedije predstavljam kratek prikaz:

»V oktobru 1922 je Mussolini s svojo stranko izvedel pohod na Rim in zahteval prevzem oblasti. Ob vsesplošnem nasilju fašističnih oboroženih skupin – črnih srajc, je kralj Viktor Emanuel III. vodenje vlade ponudil Mussoliniju. Postal je Duce ali voditelj, ki je vodil Italijo kot diktator.

Odpravil je demokracijo in vse politične stranke razen fašistične. Tajna policija je zapirala in odstranjevala nasprotnike (torej, tudi orjunaše in tigrovce, moja pripomba). Časopisi in radijske postaje so bili prisiljeni objavljati fašistična načela in Mussolinijeve govore. S sporazumom z Vatikanom je pridobil naklonjenost katoliške cerkve. Fašisti so organizirali množična zborovanja, na katerih so poveljevali Mussolinija. Pod njegovim vodstvom je Italija postala vzor za fašistične sisteme tudi v drugih državah«.

Zato sva s prijateljem prevedla omenjeni ukaz in obenem predstavila odlikovance.

REDNA PRILOGA K URADNEMU LISTU KRALJEVINE ITALIJE št. 73 z dne 29. marca 1927 – Leto V.

VITEŠKI REDOVI

Seznam za leto 1925:

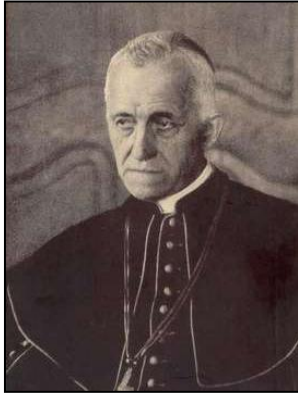
RED SV. MAVRICIJA IN LAZARJA

Njegovo Veličanstvo je blagovolilo imenovati v Red Sv. Mavricija in Lazarja:

Na predlog Ministrstva za zunanje zadeve:

Z odloki 26. septembra, 8., 15., 29. oktobra, 5., 22., 29. novembra, 3., 6., 10. in 13. decembra 1925
v viteško stopnjo Komturja:

Jegliča monsinjorja Antona Bonaventuro, škofa v Ljubljani

Jeglič Anton Bonaventura,
Ljubljanski škof (1850–1937)
(Vir: Slike, Google)

Red Sv. Mavricija in Lazarija
(Vir: Slike, Google)

(Kot duhovnik je opravil študijsko potovanje po italijanskih univerzah, bil je privrženec SLS – Slovenske ljudske stranke in vnet zagovornik proti brezboštvu in komunizmu. Kakšne naj bi bile »italijanske« zasluge škofa Jegliča, ne morem soditi, ne morem pa tudi verjeti, da je podpiral italijanskega fašističnega diktatorja Mussolinija, čeprav je imel dobre odnose z Vatikanom).

RED KRALJEVINE ITALIJE

Z odloki 26. septembra, 8., 15., 23., 29. oktobra, 5., 9., 15., 19., 22., 26., 29. novembra, 3., 6., 10., 13., 17., 20. in 27. decembra 1925

v viteško stopnjo Velikega oficirja:

Stojanovića Dragomirja, generala jugoslovanske vojske

Stojanović Dragomir, armadni general
(Vir. M. Bjelajac, Generali i admirali VKJ)

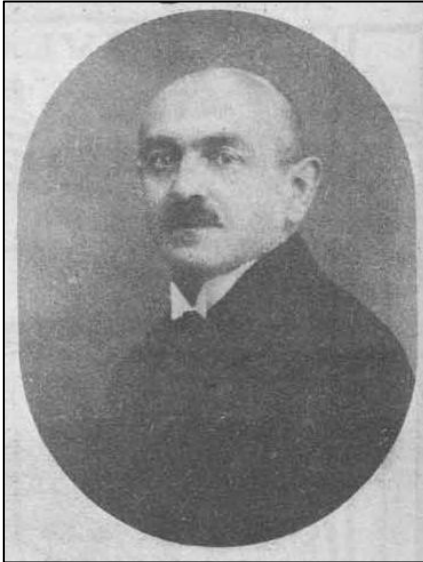

Red Veliki oficir – odlikovanje
(Vir: Slike, Google)

(Kot divizijski general je bil Stojanović od 17. 9. 1923 do 30. 12. 1925 poveljnik Dravske divizijske oblasti s sedežem v Ljubljani. Ni znano kakšne odnose je imel z italijansko vojsko. Najvišje italijansko odlikovanje je nosil na vrhu bluze. Leta 1922 je v Ljubljani ustanovljen prikriti obveščevalni center, ki ga je vodil polkovnik Viktor Andrejka, kar je general Stojanović vsekakor vedel).

v viteško stopnjo Komturja

Baltiča dr. Vilka, velikega župana Ljubljanske oblasti

Dr. Viljem Baltič, veliki župan
(Vir: Slovenec, 21. 2. 1926)

(Viljem Baltič, 1878–1959, rodom iz vasi Krka na Dolenjskem, doktor prava, član JDS (Jugoslovanske demokratične stranke). Gimnazijo je obiskoval v Ljubljani, potem pa je na Dunaju končal pravo. Leta 1911 je dobil prvo upravno službo v Gorici, pozneje pa je služboval v Pazinu. Leta 1918 je v Ljubljani vodil urad za begunce iz Italije. Od sredine februarja do 9. 7. 1921 je bil predsednik pete po vrsti Deželne vlade v Ljubljani in hkrati poverjenik za notranje zadeve. Po sprejetju »vidovdanske ustave« 28. 6. 1921, ko je bila Dravska banovina razdeljena na ljubljansko in mariborsko oblast, je bil imenovan za prvega velikega župana Ljubljanske oblasti. Kasneje je bil veliki župan v Užicu, Sarajevu, Beogradu in Nišu. Časopis Slovenec je v komentarju z dne 30. 2. 1924 zelo negativno ocenil njegovo županovanje v Ljubljani, češ da se je takrat začela bratomorna vojna med Slovenci, da je bil skorumpiran, podpornik Orjune in vnet privrženec Gregorja Žerjava, vodje JDS. Med službovanjem v Beogradu naj bi pomagal Ivanu Mariji Čoku leta 1933 pri špekulantski kolonizaciji vasi Bistrenice v Makedoniji z emigranti iz Primorske. Oba sta v tej vasi »kupila« tudi posestvo, na katerem je nekaj časa živela samo Baltičeva soproga Vida).

Živkovića M. Miloslava, generala jugoslovanske vojske

Živković M. Milisav, divizijski general
(Vir: M. Bjelajac, Generali i admirali VKJ)

Red Komtur – odlikovanje
(Vir: Slike, Google)

(Kot brigadni general je bil Živković od 9. 9. 1921 do 9. 2. 1927 poveljnik Vojnega odseka v Ljubljani, načelnik štaba in pomočnik poveljnika Dravske divizijske oblasti s sedežem v Ljubljani. Njegovi odnosi z italijansko vojsko niso znani. Viteški red Komtur – kot najvišje odlikovanje je nosil na vrhu bluže).

v viteško stopnjo Oficirja

Nedeljković Petra, polkovnika jugoslovanske vojske

Nedeljković Petar, brigadni general
(Vir: M. Bjelajac, Generali i admirali VKJ)

Red Oficir – odlikovanje
(Vir: Slike, Google)

(Kot polkovnik in brigadni general je bil Nedeljko Petar od 9. 4. 1925 do 24. 9. 1937 v. d. in načelnika vojaškega odseka pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani. Njegovi odnosi z italijansko vojsko niso znani. Viteško odlikovanje je nosil na vrhu bluže. Leta 1927 je bil povišan v brigadnega generala).

Guština dr. Alojza, upravnika policije v Ljubljani

Dr. Alojz Guštin,
upravnik policije v Ljubljani
 (Vir: Tedenske slike, 1933)

(Po nepreverjenem podatku je bil Guštin rodom z otoka Raba. Guštin je bil do leta 1931 upravnik policije v Ljubljani, nato pa je postavljen za banskega inšpektorja. Pred prihodom v Ljubljano je bil upravnik policije v Zadru, pa predpostavljam, da je bil mogoče odlikovan za »zadarske zasluge« oz. kot optant).

v viteško stopnjo Viteza

Perthena J. Adolfa, kapetana jugoslovanske vojske

(brez fotografije)

Red Vitez – odlikovanje
 (Vir: Slike, Google)

(O kapetanu Perthenu, sem že pred nekaj leti objavil dokumentiran članek¹. Bil je pripadnik 97. tržaškega polka AOV, leta 1919 pa je prestopil v VKJ. Najprej je služboval v Skopju, od 1920 do 1930 pa je bil pripadnik OC VKJ v Ljubljani. Italijanska policija je spremljala njegovo delovanje, ker je imel tudi stike s funkcionarji društva »Edinost« v Trstu. Upokojen je bil 1930 skupaj s polkovnikom Viktorjem Andrejkom². Njegov kadrovski dosje v arhivu VKJ nisem našel. Kakšne naj bi bile njegove »zasluge« za red italijanskega viteza, si ne morem predstavljati, razen dejstva, da je bil Tržačan, torej tudi optant. Verjetno je šlo za italijansko provokacijo).

Zaključek:

Doslej smo v naši vojaško-obveščevalni literaturi brali, da so bili posamezni vodje vojaške obveščevalne službe v Ljubljani (polkovnika Andrejka in Plhak, podpolkovnik Slekovec³ in drugi) in policijski inšpektorji (Batagelj⁴ in drugi) iz Slovenije premeščeni v druge dele Jugoslavije po zahtevah in pritiskih italijanske ali nemške diplomacije, saj se našim piscem očitno ni zdelo vredno ugotavljati, kdo je dejansko stal izza teh zahtev.

Odslej bomo vsaj za italijansko stran lahko konkretno navajali, da je šlo za pritiske Benita Mussolinija, ki si je vse od leta 1923, poleg predsednika vlade, »prilastil« tudi položaj zunanjega ministra! Seveda pa ne gre pozabiti, da je imel nesporno nadzorni in usmerjevalni položaj v policiji, zlasti pa v OVRI, politični policiji »svoje« fašistične stranke.

Zdi se, da je Mussolini namerno povzdignil v viteze dva optanta (Guština in Perthena) in uslužbenca urada za begunce (Baltiča), saj je drugače težko verjeti, da bi javno odlikoval osebe, ki so opravljale emigracijske, policijske in protiobveščevalne naloge proti Italiji. Očitno je, da je italijanski konzulat v Ljubljani ažurno zbiral poročila o svojih optantih ...

Zgodovinarji, ki pišejo o akcijah TIGR-a, zdaj vedo, da se je ob novici o smrti »največjega italijanskega sovražnika« – Danila Zelena na Mali gori 13. maja 1941⁵, najbolj veselil prav Benito Mussolini!

Seveda pa Italijani niso/ne bodo objavili predlogov in obrazložitev tedanjega v. d. zunanjega ministra – Benita Mussolinija, zakaj so »naše« odlikovance povzdignili v italijanske viteze! Bilo bi vsekakor preveč!

¹ Adolf PERTHEN, stotnik 97. tržaškega pehotnega polka, obveščevalec Vojske Kraljevine Jugoslavije v Ljubljani, www.vojastvo-military.si, 25. 5. 2016.

² Viktor Andrejka, generalštabni polkovnik Vojske Kraljevine Jugoslavije, prvi slovenski obveščevalni častnik in načelnik Obveščevalnega centra VKJ v Ljubljani, www.freeweb.t-2.net/Vojastvo/Z51, 2015.

³ Slekovec Drago, podpolkovnik VKJ – zadnji načelnik obveščevalnega centra v Ljubljani, www.vojastvo-military.si, 16. 2. 2016.

⁴ Tone (Anton) Batagelj - prepovedec, dobrovoljec srbske vojske, rez. major VKJ, policijski inšpektor in vodja jugoslovanske Ujke, tigrovec, pesnik in pisatelj, www.vojastvo-military.si, 16. 2. 2016.

⁵ Nova dejstva o spopadu tigrovcev 13. maja 1941 na Mali gori pri Ribnici, www.vojastvo-military.si, 30. 9. 2016.

Glede na to komu je vse Benito Mussolini namenil svoja odlikovanja, sem prepričan, da je z njimi iskal in tudi »kupoval« privržence za izvajanja nove fašistične doktrine – doktrine diktature in nasilja!

Že septembra 1920 je v Pulju o novi italijanski vzhodni meji izjavil, da je »veliko lažje žrtvovati 500.000 slovenskih in hrvaških barbarov, kakor pa 50.000 Italijanov«! Tako so primorski Slovenci po rapalski pogodbi na svoji koži doživeli fašistično doktrino Benita Mussolinija, ki je imel rad odlikovanja – delil pa jih je z določenim namenom, pa tudi po zaslugah!

»Barbarom« je namenil bič in ponižanje, ne pa tudi odlikovanja!